

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

KARRIERECENTRET
AALBORG UNIVERSITET

DET GRØNNE KURSUS 2016

DET GRØNNE REJSEHOLD

UDDANNELSESPLAN FOR DET GRØNNE REJSEHOLD 2016

FORMÅLET FOR UDDANNELSEN

Det Grønne Rejsehold bliver i løbet af Det Grønne Kursus klædt på til at udarbejde business cases for virksomheder i Nordjylland, som fastslår, hvorvidt et projekt kan betale sig – økonomisk, socialt og miljømæssigt for virksomheden.

Forskellige fagligheder bringes i spil som et resultat af den diversitet, der er i Det Grønne Rejsehold. Det Grønne Kursus får disse fagkundskaber frem og sammentømmer Rejseholdet, så der både er flere forskellige profiler repræsenteret på et hold og samtidig en bevidsthed om, hvad hver især kan bidrage med. Udover at opkvalificere Det Grønne Guld, handler uddannelsen naturligvis også om at få opbygget velfungerende teams og sikre gode sociale fundamentet for det fremtidige arbejde ude på virksomhederne. Derfor er emner som kompetenceafklaring, kompetenceformidling og jobsøgningstaktikker også indlejret i kurset. Herigennem skal Det Grønne Guld klædes på til at gå fra uddannelse og ud i virkeligheden.

Kurset vil bestå af både teoretiske overvejelser og praktiske eksempler samt virkelige caseopgaver/projekter, som løses over den måned, kurset strækker sig over. Det Grønne Guld præsenteres for forskellige projekter i løbet af de første 10 dage – og herefter løses projektet som hjemmearbejde i grupperne. Grupperne dannes i løbet af disse 10 dage på baggrund af uddannelsesbaggrund og interesser. Status på projekternes udvikling præsenteres den sidste dag, Det Grønne Guld mødes.

VARIGHED

Kurset strækker sig over en måned og indledes med undervisning fra d. 22.-31. august og derefter casearbejde i grupperne, som til slut præsenteres d. 21. september. Herudover er der et netværksmøde d. 12. september, hvor Det Grønne Guld møder virksomheder i NBE.

HVEM DELTAGER I KURSET?

Det Grønne Rejsehold består af studerende, der er påbegyndt deres kandidatuddannelse og/eller nyuddannede kandidater, som endnu ikke er kommet i arbejde. Rejseholdet består af flere forskellige faglige profiler, så virksomhedernes behov dækkes, og en realistisk business case med forskellige perspektiver kan udarbejdes.

STED

Undervisningen vil fortrinsvist foregå på Fibigerstræde 15, 1. sal, lokale Barbaren. Der vil også være virksomhedsbesøg.

FORBEREDELSE

Det forventes, at alle deltagere forbereder 2 spørgsmål til hver oplægsholder fx:

- Hvad vil du gerne vide mere om i forhold til oplægsholderens arbejde med bæredygtighed?
- Spørgsmål til deres strategier og business planer

MANDAG D. 22. AUGUST: INTRODUKTION TIL DET GRØNNE REJSEHOLD & BÆREDYGTIGHED

Mødested: Fibigerstræde 15, 1. sal, lokale Barbaren

Den første dag vil der være en præsentation af projektet Det Grønne Rejsehold samt en introduktion til Det Grønne Kursus. Partnerne bag projektet vil give en præsentation af sig selv, og herudover vil der være fokus på teambuilding og en overordnet introduktion til bæredygtighed.

PROGRAM

8.30 Velkomst og præsentationsrunde

9.00 Præsentation af Det Grønne Rejsehold, Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling og introduktion til kursus

v/ projektleder Heidi Lyhne Jensen (NBE, Aalborg Kommune) og projektkoordinator Mette Bach (Karrierecenteret, AAU)

- Hvad er formål / mål / succeskriterier for projektet
- Forløbet i Det Grønne Rejsehold
- Vilkår
- Grøn jobbank
- Spørgsmål

10.00 Pause

10.15 Teambuilding og forventningsafstemning v/ Karrierecenteret

- Hvorfor har jeg søgt ind på Det Grønne Rejsehold?
- Teambuildingøvelser

12.15 Frokost

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

13.00 – 16.00: Overordnet forståelse af Bæredygtighed

v/ professor Arne Remmen, AAU
(Oplæg, dialog og gruppearbejde)

Professor Arne Remmen vil give en introduktion til bæredygtighedens verden ud fra hans mangeårige erfaring med emnet. Han vil bl.a. besvare:

- Går det egentlig ikke bedre og bedre med miljøet?
- Hvad er bæredygtighed og bæredygtige virksomheder?
- Hvilke udviklingstendenser kan iagttages ved at se på miljøreguleringen?
- Hvordan foregår dialogen mellem miljømyndigheder og industri i dag?
- Hvordan kan miljøkrav til produkter skabe innovation og nye forretningsområder?
- Hvilken betydning spiller forretningsmodeller og systemløsninger?
- Hvilken rolle spiller forbrugere og kunder for bæredygtig udvikling?
- Hvad er livscyklustanken, vugge-til-vugge og cirkulær økonomi?

LITTERATUR TIL DAG 1

Læs om alle oplægsholdere inden hver kursusdag via hjemmesider osv.

Aalborg Universitets Karrierecenter

Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling NordDanmark

Det Grønne Rejsehold

Finn Arler, Mette Alberg Mosgaard & Henrik Riisgaard: "Bæredygtighed - Værdier, Regler og Metoder" (Bogen kan hentes ved Karrierecentret inden kurset) Kapitel 1, 7, 14 og 15

PDF fil fra Arne Remmen – cases fra virksomheder i NBE (vedhæftet)

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

TIRSDAG 23. AUGUST: FORSTÅELSE AF PROJEKTLEDELSE

Mødested: Fibigerstræde 15, 1. sal, lokale Barbaren

PROGRAM

8.30 Hvad lærte vi i går?
(Gruppearbejde)

9.00 Forståelsen af projektledelse

v/ Ledelses- og organisationskonsulent Kim Jacobsen, UCN

Ledelses- og Organisationskonsulent Kim Jacobsen fra UCN act2learn vil igennem oplæg, diskussioner og gruppearbejde introducere centrale elementer i projektledelse og sætte særligt fokus på projektstruktur, ledelse af forandringer og kommunikation.

Projektledelse, Kommunikation og forandringsledelse

(Oplæg, dialog og gruppearbejde)

- Projektstruktur
- Omstillingsparathed ved indførelse af nye teknologier, metoder, processer og måder at arbejde på
- Intern og ekstern kommunikation
- Forandringsledelse

13.00 Frokost

13.30–15.00 Green Lean

v/ Master of Science Anne Mette Kaalund, Rambøll
- Inkl. præsentation af projektforslag

- Hvad er Green Lean
- Hvordan kan Green Lean anvendes i praksis?
- Hvorfor er Green Lean nemt og effektivt?
- Hvem kan anvende Green Lean?
- Hvordan kan nudging bruges i en Green Lean proces?

LITTERATUR TIL DAG 2

Rambøll

ONSDAG D. 24. AUGUST: BUSINESS PLANER

Mødested: Fibigerstræde 15, 1. sal, lokale Barbaren

PROGRAM

8.30 Hvad lærte vi i går?
(Gruppearbejde)

9.00 Hvordan udarbejdes en Business Plan?
v/ Partner M.Sc. Anders C. Haahr, Milestone Pro

- Sådan arbejder vi med bæredygtig forretningsudvikling
- Hvordan skaber vi økonomisk, social og miljømæssig værdi for kunden?
- Brug af Business Model Canvas og andre planer til at skabe udvikling
- Opgave - hvordan vil I omsætte teori til praksis?

Milestone Pro vil fortælle om egne erfaringer med som konsulenter at skabe bæredygtig forretningsudvikling i danske virksomheder ved at identificere og kortlægge potentiale, fastlægge mål og planer samt udvikle og implementere de løsninger, der skaber den bedste økonomiske, sociale og miljømæssige værdi for kunderne. Herunder kommer Milestone Pro bl.a. ind på konsulentens rolle som inspirator, coach og videnbank omkring muligheder for og ideer til at udvikle den enkelte virksomhed i en mere bæredygtig retning på basis af virksomhedens nuværende situation og parathed til at udvikle sig gennem involvering af egne medarbejderressourcer, så der skabes ejerskab til processer og resultater. Forretningsudvikling er en livslang rejse, og det giver kun mening at være rejsefører, såfremt der er deltagere på rejsen, der er parate til nye oplevelser.

12.30 Frokost

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

13.15–15.00 Business cases i praksis

v/ QEP Manager Kurt Nedergaard, Gabriel
- Inkl. præsentation af projektforslag

Gabriel vil ud fra praktisk erfaring og cases fortælle om arbejdet med større projekter, herunder de overvejelser der gøres for at opveje omkostninger i forhold til udbytte. Gabriel er en virksomhed, der i høj grad arbejder projektorienteret på tværs af enheder i selve virksomheden, på tværs af virksomheder i egne forsyningskæder og med eksterne virksomheder. Virksomhedens struktur gør projektarbejde til en naturlig del af vores daglige arbejde, og vi arbejder projektorienteret både når det gælder udviklingen af produkter og processer.

Quality, Environment and Production (QEP) arbejder hver dag med emner, der relaterer sig til kvalitet, miljø og CSR. Inden for disse emner har vi gennem årene gennemført projekter både internt og for eksterne kunder så som fx certificering ift. ledelsesstandarder (ISO9001, ISO14001 m.fl.), produktmærkning (Ecolabel, Oekotex, C2C m.fl.), optimering af produktionsprocesser mv. Vi udarbejder hvert år en CSR rapport, som fortæller om vores tiltag i det forgangne år.

Projekt - se projektforslagskataloget, som sendes ud kort før kursusstart.

LITTERATUR TIL DAG 3

Milestone Pro

Gabriel

Miljø- og CSR rapport Gabriel

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

TORSDAG D. 25 AUGUST: CIRKULÆR ØKONOMI (FRA AFFALD TIL RESSOURCE) OG INNOVATION

Mødested: Gigantiums parkeringsplads

PROGRAM

8.15 Kørsel, mødes ved Gigantium

Undervejs snakker vi om, hvad vi lærte i går.

9.00 Velkommen til Krone Vinduer med morgenmad

- Inkl. præsentation af projektforslag - se projektforslagskataloget

9.15 Præsentation af projektforslag

- se projektforslagskataloget

10.30 Cirkulær Økonomi i praksis og Cradle to Cradle

v/ Nordisk Direktør Michael Aastrup, Desso Danmark

Hør om Tarkett og Desso tæppe producent der i 2008 valgte at omlægge virksomheden omkring cirkulær økonomi og implementere Cradle to Cradle. Og hvilken indflydelse det har haft for både medarbejdere og virksomheden som helhed. Desso er i dag klar markedsleder i branche når det kommer til cirkulær økonomi og innovation.

Der vil være litteratur til læsning efter oplægget.

11.15 Rundvisning

12.15 Afslutning og frokost

12.45 Kørsel til Vraa dampvaskeri

13.15 Velkommen til Vraa dampvaskeri

- Inkl. præsentation af projektforslag - se projektforslagskataloget

Vraa dampvaskeri er en virksomhed, hvor teknologi i samspil med en oprigtig interesse for miljøet er grundstenen i miljøarbejdet. Vaskeriet har i mange år haft fokus på egne forbrugstal og påvirkninger, men har de seneste år arbejdet mere målrettet med cirkulær økonomi og herunder nødvendigheden af kundernes medansvar.

14.15 Rundvisning

15.30 Kørsel til Aalborg

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

LITTERATUR TIL DAG 4

Krone Vinduer

Desso

Vraa dampvaskeri

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

FREDAG D. 26 AUGUST: MILJØARBEJDE I VIRKELIGHEDEN

Mødested: Gasværksvej 46, 9000 Aalborg

PROGRAM

9.00 Besøg hos ITW Engineered Polymers

- Inkl. præsentation af projektforslag - se projektforslagskataloget

- Introduktion
- Præsentation af virksomheden ITW
- ITW og CSR/Miljø
- Præsentation af 2015 DGR projekt.
- Gennemgang af 2016 DGR Case
- Rundvisning på lager/produktion (Rørdalsvej 44)

ITW Engineered Polymers is a global supplier of cementitious and chemical solutions targeting industrial manufacturers. Our core focus areas include: Alternative Energy, Wear and Abrasion, Oil and Gas, Marine and General Industrial.

ITW Engineered Polymers is composed of two regional divisions (Europe and North America) with production facilities in Denmark, Germany, Ireland and USA. We deliver premium quality products and solutions for commercial, marine and industrial use, based on our key competences and experience. ITW Engineered Polymers is a part ITW Polymers, one of eight large business segments forming Illinois Tool Works, Inc. (ITW), a Fortune 150 Company.

Managing Quality, Health, Safety and Environment (QHSE) as an integral part of our business, the QHSE function applies across all activities as a fundamental part of our overall strategy. ITW Engineered Polymers has a certified QHSE management system according to ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001.

12.00 Fredag og tidligt fri

LITTERATUR TIL DAG 5

ITW Engineered Polymers

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

MANDAG D. 29. AUGUST: PRÆSENTATION AF CASES

Mødested: Fibigerstræde 15, 1. sal, lokale Barbaren

PROGRAM

8.30 Hvad lærte vi i sidste uge?
(Gruppearbejde)

9.00 DGE Miljø og Ingeniørfirma Præsentation af case
v/ Projektleder Birgitte Winther Pedersen
- se projektforslagskataloget

10.00 Gruppearbejde

11.00: Fibertex Personal Care
v/ Mette Due Søgaard
- se projektforslagskataloget

12.00 Frokost

12.45 Aalborg Storcenter
- se projektforslagskataloget

13.45-15.00 Gruppearbejde

TIRSDAG D. 30. AUGUST: KOMPETENCEAFKLARING

Mødested: Fibigerstræde 15, 1. sal, lokale Barbaren

PROGRAM

8.30 Hvad lærte vi i går?
(grupperarbejde)

9.00 Hvad er det egentlig, jeg kan?
v/ Karrierecentret

I denne workshop arbejder vi gennem oplæg og øvelser med at blive bedre til at sætte ord på jeres egne kompetencer, så I er godt klædt på i mødet med virksomhederne. Desuden vil vi sætte fokus på, hvordan jeres nye grønne kompetencer kan spille sammen med jeres personlige og faglige kompetencer.

Program:

- Velkommen
- Oplæg - Hvad er kompetencer?
- Øvelser – individuel + gruppe
- Hvordan skaber mine kompetencer værdi for virksomhederne?
- Egenskab, Fordel, Udbytte

12.00 Frokost

12.30 Erfaringer med et grønt job

Hør om erfaringer fra studie til et job, hvor de grønne kompetencer bruges.

13.00 Næste skridt

- Gruppedannelse
- Hvordan kommer vi i gang?
- Tjekliste til business case

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

ONSDAG D. 31. AUGUST: CASES OG AFSLUTNING

Mødested: Fibigerstræde 15, 1. sal, lokale Barbaren

PROGRAM

8.30 Hvad lærte vi i går?
(grupperarbejde)

9.00 Grupperarbejde om cases

12.00 Frokost

12.45-15.00 Evaluering og afslutning

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

MANDAG D. 12. SEPTEMBER: NETVÆRK OG FOREDRAG

Mødested: Se program, som uddeles i løbet af kursus.

Netværk og foredrag

v/ Heidi Lyhne, Projektleder for DGR

Denne eftermiddag inviterer vi jer til netværksmøde i NBE, hvor I bl.a. kan møde virksomhederne i NBE. Her vil vi fortælle om Det grønne rejsehold og det gode samarbejde, vi ser frem til. Netværksmødet varer fra 13.00-17.00.

PROGRAM

Se særskilt invitation.

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

ONSDAG D. 21. SEPTEMBER: RESULTATER

Mødested: Fibigerstræde 15, 1. sal, lokale Barbaren

PROGRAM

16.00-20.00

Denne aften sætter vi spot på resultaterne af jeres cases og næste skridt i Det Grønne Rejsehold. Virksomhederne, som står bag projekterne, indbydes til at komme og høre præsentationerne.

- Velkomst
- Præsentation af cases
- Pause og netværk med virksomheder
- Udarbejdelse af Det Grønne Værktøj
- Afslutning

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

